

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě jednal ve veřejném zasedání konaném dne 21. dubna 2017, v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Milana Ihnáta a soudců JUDr. Renaty Prausové a Mgr. Petra Tajduse, o odvoláních **obžalovaného Petra K., nar. xxx, a poškozených Milana U., nar. xxx, Madleny U., nar. xxx, Marka U., nar. xxx, Naděždy U., xxx, a Ireny O., nar. xxx**, proti rozsudku Okresního soudu ve Frýdku-Místku ze dne 7. prosince 2016, č.j. 6T 29/2016-473, a rozhodl *t a k t o*:

Z podnětu odvolání obžalovaného Petra K. a poškozených Naděždy U. a Ireny O. se podle § 258 odst. 1 písm. b), f) tr.ř. napadený rozsudek **z r u š u j e** v celém rozsahu a za podmínek § 259 odst. 3 tr.ř. se nově rozhoduje, že

obžalovaný

Petr K.,

nar. xxx v [REDACTED], trvale bytem xxx,

j e v i n e n ,

ž e

dne 31.7.2015 kolem 20:10 hodin řídil mimo obec Frýdlant nad Ostravicí, okr. Frýdek-Místek, po silnici I. třídy č. 56 v km 64,214 ve směru jízdy na Frýdek-Místek motocykl zn. Honda CBR 9002RR, RZ xxx, na čtyřpruhé pozemní komunikaci o dvou jízdních pružích vyznačených v jeho směru jízdy, v úseku s nejvyšší povolenou rychlostí jízdy 90 km/h, jel v levém jízdním pruhu rychlostí jízdy nejméně 112 km/h, čímž porušil ust. § 4 písm. a), b), , § 12 odst. 1, § 18 odst. 3 zák.č. 361/2000 Sb. o silničním provozu, přičemž v důsledku jízdy v nesprávném jízdním pruhu a překročení nejvyšší povolené rychlosti jízdy, kterou ztížil poškozenému Patriku U. možnost rozpoznat rychlost a vyhodnotit vzdálenost jakou má k dispozici pro přechod vozovky, v levém jízdním pruhu pozemní komunikace v jeho směru jízdy čelně narazil do chodce poškozeného Patrika U., nar. xxx, který po předchozím překonání ocelových svodidel aniž by se řádně přesvědčil, že z levé strany ve směru jeho chůze přijíždí motocykl řízený obžalovaným, čímž porušil ust. § 4 písm. a), b), § 54 odst. 2 zák.č. 361/2000 Sb. o silničním provozu, počal přecházet vozovku zprava doleva, při dopravní nehodě poškozený utrpěl zranění spočívající zejména ve zlomenině spodiny lební a roztržení hrudní srdečnice se zakrvácením do dutiny hrudní, v důsledku kterých na místě dopravní nehody zemřel,

t e d y jinému z nedbalosti způsobil smrt,

t í m s p á c h a l

přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1 trestního zákoníku

a o d s u z u j e s e

podle § 143 odst. 1 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání **6 (šesti) měsíců**.

Podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 tr. zákoníku se výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání **1 (jednoho) roku a 4 (čtyř) měsíců**.

Podle § 73 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku se současně ukládá trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu **1 (jednoho) roku**.

Podle § 228 odst. 1 tr.ř. je obžalovaný povinen zaplatit náhradu majetkové škody poškozeným:

- Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra České republiky, IČ: 47114304, se sídlem Praha 3, Vinohradská 2577/178, částku 757,- Kč,
- Milanovi U., nar. xxx, bytem xxx, částku 16.662,- Kč.

Podle § 229 odst. 2 tr.ř. se poškození Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky a Milan U. odkazují se zbytky svých nároků na náhradu majetkové škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 229 odst. 1 tr.ř. se poškozený Marek U., nar. [REDACTED], bytem xxx, odkazuje se svým nárokem na náhradu majetkové škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 228 odst. 1 tr.ř. je obžalovaný povinen zaplatit náhradu nemajetkové újmy v penězích poškozeným:

- Milanu U., nar. xxx, bytem xxx, částku 200.000,- Kč,
- Madleně U., nar. xxx, bytem xxx, částku 200.000,- Kč,
- Markovi U., nar. xxx, bytem xxx, částku 140.000,- Kč,
- Naděždě U., nar. xxx, bytem xxx, částku 140.000,- Kč,
- Ireně O., nar. xxx, bytem xxx, částku 140.000,- Kč.

Podle § 229 odst. 2 tr.ř. se poškození Milan U., Madlena U., Marek U., Naděžda U. a Irena O. odkazují se zbytky svých nároků na náhradu nemajetkové újmy v penězích na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odvolání poškozených Milana U., nar. xxx, Madleny U., nar. xxx a Marka U., nar. xxx, se podle § 256 tr.ř. **z a m í t a j í .**

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Okresního soudu ve Frýdku-Místku ze dne 7.12.2016, č.j. 6T 29/2016-473, byl obž. Petr K. uznán vinným přečinem usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku, za což byl podle § 143 odst. 2 tr. zákoníku odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 16 měsíců, jehož výkon byl podle §§ 81 odst. 1, 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 20 měsíců. Podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku mu byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 22 měsíců. Podle § 228 odst. 1 tr.ř. byla obžalovanému uložena povinnost zaplatit na náhradě škody poškozeným Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra ČR částku 1.041,- Kč, Milanu U. částku 22.911,- Kč. Podle § 229 odst. 1 tr.ř. byl poškozený Marek U. s nárokem na náhradu škody odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních. Podle § 229 odst. 2 tr.ř. byli poškození Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR a Milan U. odkázáni se zbytky svých nároků na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Podle § 228 odst. 1 tr.ř. byla obžalovanému uložena povinnost zaplatit na náhradě nemajetkové újmy poškozeným Milanu U. částku 385.000,- Kč, Madleně U. částku 385.000,- Kč, Marku U. částku 247.500,- Kč, Naděždě U. částku 137.500,- Kč a Ireně O. částku 137.500,- Kč. Podle § 229 odst. 2 tr.ř. byli poškození Milan U., Madlena U., Marek U., Naděžda U. a Irena O. se zbytky svých nároků na náhradu nemajetkové újmy v penězích odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních.

Proti tomuto rozsudku podali řádně a včas odvolání obž. Petr K. a poškození Milan U., Madlena U., Marek U., Naděžda U. a Irena O.

Obž. Petr K. v podaném odvolání písemně zpracovaném obhájcem uvedl, že odvoláním napadá citovaný rozsudek ve všech jeho výrocích, když má za to, že se vytýkaného jednání nedopustil a vinu na dopravní nehodě odmítl, kdy popsal, jak vnímal průběh dopravní nehody. Má za to, že dopravní nehodě nemohl žádným způsobem zabránit, když chodec mu vytvořil nečekanou překážku, na kterou již nemohl reagovat. Soud při svém rozhodování nevzal v potaz výpověď svědka K., vážněji se jí nezabýval a nebral tak v úvahu korunní svědectví svědka, který byl přímo na místě činu. Soud zcela neopodstatněně vycházel pouze ze znaleckých posudků, které se jeví jako značně nevěrohodné a nevzal v úvahu přímé svědectví osoby z místa činu. Svědek Tomáš V., který se na místo dopravní nehody dostavil po 40 minutách, uvedl, a od hasičů slyšel, že z mobilního telefonu nalezeného na komunikaci hrála hudba vpuštěná do sluchátek. Svědkyně M. popisuje, že v blízkosti zemřelého chodce se nacházel mobil se sluchátky, přičemž telefon vyzváněl. Je jednoznačné, že poškozený Patrik U., přecházející pozemní komunikaci, vůbec nevěnoval pozornost svému okolí, měl sluchátka, do kterých měl puštěnou hudbu, tedy přecházel pozemní komunikaci bez toho, že by byl schopen sluchem vnímat okolní ruchy, což výrazně zvyšuje jeho zavinění na dopravní nehodě. Obžalovaný dále konstatoval závěry, ke kterým dospěli znalci z oboru doprava Ing. Petr Korč, a z oboru doprava, odvětví silniční doprava, RNDr. Miroslav Skácel, přičemž poukázal na jejich rozdílné závěry. S ohledem na skutečnost, že oba znalci během hlavního líčení kategoricky setrvali na svých závěrech, byl vypracován revizní znalecký posudek znaleckým ústavem z oboru doprava, odvětví doprava silniční a městská MBL.

Crash expert, s.r.o., který dospěl k závěru, že střetová rychlost motocyklu s chodcem byla v rozmezí 112-134 km/hod. a že z technického hlediska byla příčinou nehody jízda motocyklu v levém jízdním pruhu vyšší rychlostí, než je v místě nehody povolena, přičemž nelze vyloučit opožděnou reakci obžalovaného na poškozeného, a dále byl příčinou dopravní nehody i způsob přecházení vozovky, kdy poškozený musel vidět příjezdící motocykl, přičemž je však otázkou, zda byl schopen v průčelním pohledu poznat, že motocykl jede větší rychlostí a v levém jízdním pruhu. Soud následně vyhodnotil předmětný revizní znalecký posudek jako jasný, úplný, kdy nemá pochybnosti o správnosti závěrů obsažených v tomto posudku. Obžalovaný namítá, že soudem I.stupně nebyla řádně objasněna jeho námitka, že za situace, kdy bezprostředně před střetem úplně ubral plyn a začal brzdit, muselo dojít k zalomení lanka plynu při střetu a tím muselo dojít i k následné akceleraci motocyklu. Revizní znalec tuto situaci řádně nevysvětlil a neobjasnil. Obžalovaný má za to, že v případě zalomení lanka plynu v jeho jedné třetině by došlo následně k prudké akceleraci motocyklu těsně po střetu motocyklu s poškozeným. Tato skutečnost nebyla soudem I.stupně řádně objasněna, když revizní znalec tuto skutečně řádně neobjasnil a nevysvětlil. Zcela neobjasněnou, řádně nepopsanou skutečností zůstává přesný pohyb chodce, kdy obžalovaný uvádí, že poškozený cestu přebíhal, v místě střetu těsně před střetem se náhle zastavil, přičemž jeho pohyb nebyl kolmý na vozovku, ale spíše šikmý směrem na Frýdek-Místek, kdy tvrzení obžalovaného nebylo vyvráceno. Revizní znalec neobjasnil a nevysvětlil všechny možné varianty pohybu chodce před střetem a v době střetu s motocyklem obžalovaného. Obžalovaný má za to, že s ohledem na uvedené nebylo jednoznačně prokázáno, že pohyb poškozeného po pozemní komunikaci byl jednou z nejdůležitějších okolností, proč došlo ke střetu. Dále obžalovaný uvádí, že je zcela neobvyklé, aby jednotliví znalci z oboru doprava, včetně revizního znalce, vyhotovili tři zcela odlišné znalecké posudky a při stanovení střetové rychlosti pokryli v podstatě spektrum rychlostí od 90 km/hod. až po 173 km/hod. Z tohoto důvodu obžalovaný navrhoval vyhotovení dalšího revizního znaleckého posudku z oboru doprava, odvětví silniční doprava, renomovaného znaleckého ústavu VUT Brno, který by s konečnou platností objasnil skutečnosti důležité pro toto trestní řízení. Dále má obžalovaný za to, že z jeho strany nebyla naplněna subjektivní stránka skutkové podstaty trestného činu. Není pravdou, že by svým jednáním porušil obecné povinnosti uložené mu v § 4 písm. a), b) zákona o silničním provozu, kdy zejména měl porušit § 12 odst. 1 tohoto zákona. Dostačujícím způsobem vysvětlil, proč se pohyboval v levém jízdním pruhu, všiml si v pravém jízdním pruhu nějakého předmětu, ale vrátit zpět do pravého jízdního pruhu se již nestačil, neboť došlo ke střetu s poškozeným. Dále měl porušit povinnost stanovenou mu v § 18 odst. 1, 2 zákona o silničním provozu, což rovněž není pravdou, když se před střetem s poškozeným pohyboval rychlostí okolo 90 km/hod. Obžalovaný má za to, že poškozený výrazným způsobem porušil své povinnosti, porušil pravidla silničního provozu, zejména obecné povinnosti stanovené v § 4 písm. a), b) zákona o silničním provozu, a povinnosti chodce stanovené v § 54 odst. 2, 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích. Obžalovaný zásadně nesouhlasí s poměrem zavinění obžalovaného na poškozeného na dopravní nehodě, který soud stanovil na 55:45, když porušení povinností na straně poškozeného je výrazně vyšší a má za to, že porušení povinností na straně poškozeného je jediným důvodem dopravní nehody. Obžalovaný má za to, že neporušil důležitou povinnost stanovenou mu podle zákona a nenaplnil tedy skutkovou podstatu přečinu, který je mu kladen za vinu. Dále uvádí, že soud rovněž postupoval v rozporu s ustálenou judikaturou v případě rozhodování o náhradě škody, kdy jako základ přiměřeného zadostiučinění pro rodiče, sourozence a babičku vzal částku ve výši 700.000,- Kč, kdy má za to, že by se tvrzený základ přiměřeného zadostiučinění měl pohybovat ve výši pod 500.000,- Kč. Obžalovaný má tedy za to, že nebylo prokázáno, že by se dopustil přečinu, který mu je kladen za vinu, a žádá, aby byl podle § 226 písm. b) tr.ř. v plném rozsahu zproštěn. Závěrem navrhl, že vzhledem k tomu, že soudem I.stupně nebyl vyhotoven další znalecký posudek z oboru doprava, odvětví silniční doprava, aby odvolací soud zrušil napadený rozsudek ve všech výrocích a vrátil věc soudu I.stupně k dalšímu řízení.

Poškození Milan U., Madlena U., Marek U., Naděžda U. a Irena O. podali odvolání proti výroku o náhradě škody a nemajetkové újmy napadeného rozsudku ihned po jeho vyhlášení. V písemném odůvodnění odvolání vypracovaném zmocněncem uvedli, že nalézací soud provedl velmi podrobné dokazování, na jehož konci stanovil míru spoluzavinění ze strany poškozeného na 45 % a odvolatelům proto v tomto rozsahu krátil uplatňované náhrady, s čímž nesouhlasí. V této souvislosti bylo poukázáno na usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 5Tdo 1173/2004 a 3Tdo 593/2001, neboť v těchto je mj. vyjádřena stále platná zásada, že se každý účastník provozu může oprávněně spoléhat na dodržování dopravních předpisů ze strany ostatních účastníků provozu, nevyplyvá-li z konkrétní situace opak. Poukázali na revizní znalecký posudek, v němž je uvedeno, že „Vzdálenost motocyklu byla na hranici bezpečného přecházení. V průčelním pohledu nebyl schopen rozpoznat, zda motocykl jede rychlostí povolenou, či rychlostí vyšší a dále, v jakém jízdním pruhu“. Poškozený se oprávněně spoléhal na to, že řidič K. dodržuje maximální povolenou rychlost a že jede v pravém jízdním pruhu, když opak podle revizního znaleckého posudku nebyl schopen rozpoznat. Proto ani nemohl rozeznat, že nebude schopen dokončit přecházení vozovky tak, aby neohrozil sebe ani ostatní účastníky provozu, a proto neporušil povinnost danou mu § 54 odst. 2 zákona o silničním provozu. V problematice překročení svodidel se nalézací soud vyjádřil v tom směru, že svodidla byla součástí tělesa silnice, byla umístěna na vozovce a jednalo se tak o jinou zábranu ve smyslu § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu, přičemž chodec nesmí překonávat zábradlí nebo jiné zábrany na vozovce. Takovýto výklad však dle názoru odvolatelů není správný. Odvolatelé soudu předložili definici svodidel, kterou lze nalézt v normě TP 114/2010 schválené Ministerstvem dopravy ČR, dle níž svodidla patří mezi silniční zachytňové systémy instalované na krajnici nebo ve středním dělicím pásu pozemní komunikace, tzn. na silnicích a mostech. Účelem svodidla je zadržet a přeměrovat neovládané vozidlo při zajištění bezpečnosti cestujících ve vozidle a jiných uživatelů pozemní komunikace. Obdobná je i definice svodidla s Wikipedie, že svodidlo je bezpečnostní zařízení u pozemních komunikací, jehož účelem je usměrnit vozidlo, nad nímž řidič ztratí kontrolu, tak, aby nespadlo mimo vozovku. Z obou těchto definic je zřejmé, že účelem svodidla je působit na vozidla, těmto bránit v opuštění vozovky, směřovat je apod., avšak tato nemají vůbec žádný vztah k chodcům, natož k přecházení vozovky. Chodec neporušil povinnost danou mu § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu a neporušil ani obecné povinnosti vyplývající z § 4 písm. a), b) zákona o silničním provozu. Nelze proto u něj konstatovat žádné spoluzavinění na předmětné dopravní nehodě a tudíž ani krátit veškeré nároky odvolatel na náhradu škody a nemajetkové újmy o 45 %. Poškození řádně uplatnili a řádně doložili své náklady související s pohřbem. Nalézací soud na str. 11 v prvním odstavci napadeného rozsudku podpůrně použil ust. § 271g odst. 2 zákoníku práce a u pořízení žulového náhrobku tak uznal jako oprávněné náklady toliko částku 20.000,- Kč, kterou pak také krátil o 45 %. S tímto závěrem nelze souhlasit. Jakékoliv podpůrné použití § 271g zákoníku práce s účinností nového občanského zákoníku ztratilo své opodstatnění a není možné jej na daný případ aplikovat. S ohledem na uvedené poškozený Milan U. navrhuje, aby byla obžalovanému stanovena povinnost k náhradě nákladů pohřbu, včetně nákladu na náhrobek v ceně 74.000,- Kč, a to v plném, tedy 100 % rozsahu. Poškozený Marek U. se do trestního řízení připojil mj. i s nárokem na ušlý zisk ve výši 209.583,- Kč, kdy soud I. stupně tento nárok nepřiznal, neboť pro něj dle jeho mínění chyběla jakákoliv opora v právním předpise. Takovou oporou je ovšem ust. § 2927 občanského zákoníku. Dále je poukazováno taktéž na § 2952 občanského zákoníku. Příčinná souvislosti mezi provozem dopravního prostředku obžalovaným, následkem v podobě smrti bratra poškozeného Marka U. a jeho následnou ztrátou pracovního místa a s tím spojeným ušlým ziskem v podobě ušlé mzdy je dle mínění poškozeného dána. Proto je navrhováno, aby byla obžalovanému stanovena povinnost k náhradě ušlého zisku. Dále odvolatelé požadovali náhradu nemajetkové újmy ve formě zadostiučinění dle § 2959 občanského zákoníku. Poškození Milan U. a Madlena U. považovali za adekvátní částku 6.000.000,- Kč, poškozený Marek U. částku 4.000.000,- Kč a poškozené Naděžda U. a Irena O. částku 1.500.000,- Kč. Soud však odvolatelům vyhověl pouze z malé části, když před krácením o

45 % byly přiznány částky 700.000,- Kč, 450.000,- a 250.000,- Kč. Z odůvodnění rozsudku je více než zřejmé, že soud při otázce náhrady nemajetkové újmy, resp. její výše, vycházel z rozsudku Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 4Tdo 1402/2015. Stěžejní rozsudek Nejvyššího soudu ČR, ze kterého nalézací soud při stanovení výše nemajetkové újmy vycházel, je ovšem podle názoru odvolatelů v přímém rozporu s úmyslem zákonodárce a závěry Ústavního soudu ČR, které byly shrnuty v nálezu sp.zn. I.ÚS 2844/14 ze dne 22.12.2015. Nejvyšším soudem stanoven rozpětí od 240.000,- Kč je ve zjevném rozporu s ust. § 2959 občanského zákoníku, záměrem zákonodárce a také s principem proporcionality, který je dle Ústavního soudu ČR zcela zásadní a nelze jej ignorovat. Je zřejmé, že kompenzace pozůstalým musí být co možná nejúplnější, a to dle zásad slušnosti. Tento pojem je přitom dle respektované literatury nutno vyložit takto: „Slušnost v sobě zahrnuje především požadavek ohleduplnosti sekundární oběti, tolerance k jejímu utrpení a akceptaci možného nadhodnocení výše náhrad, což musí být založen na celospolečenském konsenzu.“. Pokud jde o obecné pojmy jako je „zásada slušnosti“, které mají být formovány celospolečenským konsenzem, pak obsah těchto pojmů může zformulovat jedině společnost jako celek, a tou jsou obyvatelé ČR, tedy nikoliv Nejvyšší soud ČR. Nejvyšší soud rovněž fakticky zcela pominul princip proporcionality, což je v přímém rozporu s citovaným ústavním nálezem I.ÚS 2844/14. Poškození nesouhlasí s názorem Nejvyššího soudu ČR, že jistou formou kompenzace nemajetkové újmy nebo její části je samotný odsuzující rozsudek, když nárok dle § 2959 občanského zákoníku je nárokem ryze soukromoprávní povahy mezi škůdcem a poškozeným (pozůstalými). Nemůže obstát ani srovnání nemajetkových újem za smrt blízké osoby s okolními zeměmi. Závěrem bylo navrženo, aby obžalovanému byla stanovena povinnost k náhradě nemajetkové újmy násobně vyšší, než jak rozhodl okresní soud.

Odvolání byla podána včas (§ 248 odst. 1 tr.ř.), oprávněnými subjekty (§ 246 odst. 1 písm. b,d/ tr.ř.) a měla zákonem předepsané náležitosti (§ 249 tr.ř.). Nebylo shledáno zákonných důvodů pro jejich zamítnutí podle § 253 odst. 1 tr.ř., případně odmítnutí podle § 253 odst. 3 tr.ř.

Krajský soud v Ostravě jako soud odvolací (§ 252 tr.ř.) přezkoumal podle § 254 tr.ř. zákonnost a odůvodněnost výroků napadeného rozsudku, proti nimž byla podána odvolání a správnost řízení, které jim předcházelo, a to jak z hlediska vytýkaných vad, tak z hlediska vad, které sice odvoláními vytýkány nebyly, avšak měly by vliv na správnost výroků, proti nimž byla podána odvolání. Napadený rozsudek vzešel z řízení, které bylo provedeno podle trestního řádu a není zatíženo žádnými vadami, které by mohly mít vliv na řádné objasnění věci nebo na možnost uplatnění práva na obhajobu obžalovaného. Nebylo tedy důvodu ke zrušení napadeného rozsudku podle § 258 odst. 1 písm. a) tr.ř.

Po provedeném přezkumu dospěl odvolací soud k závěru, že odvolání obžalovaného a poškozených Naděždy U. a Ireny O. jsou částečně důvodná. Po projednání věci ve veřejném zasedání dospěl odvolací soud k závěru, že napadený rozsudek trpí vadami spočívajícími v tom, že jsou nejasná a neúplná skutková zjištění týkající se přezkoumávané části rozsudku a okresní soud se rovněž nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí o vině a o uplatněných nárocích poškozených. Okresní soud důsledně dle § 2 odst. 5 tr.ř. nezjistil skutkový stav věci v rozsahu, který je nezbytný pro rozhodnutí soudu. Krajský soud rovněž nesouhlasí se způsobem stanovení míry spoluzavinění poškozeného Patrika U. na vzniku dopravní nehody. V důsledku těchto pochybení dospěl okresní soud částečně k nesprávným skutkovým i právním závěrům. Okresní soud rovněž neuvedl u obžalovaného i poškozeného, jaká konkrétní zákonná ustanovení porušili v důsledku svého protiprávního jednání. Z těchto důvodů krajský soud napadený rozsudek z podnětu odvolání obžalovaného a poškozených Naděždy U. a Ireny O.

zrušil v celém rozsahu dle § 258 odst. 1 písm. b), f) tr.ř. a sám ve věci nově rozhodl za podmínek § 259 odst. 3 tr.ř., neboť nové rozhodnutí učinil na podkladě důkazů provedených okresním soudem.

Okresní soud provedl dle § 2 odst. 5 tr.ř. dostupné a potřebné důkazy rozhodné pro zjištění skutečného stavu věci. S ohledem na shora uvedené pochybení krajský soud důkazy provedené okresním soudem vyhodnotil v souladu s ust. § 2 odst. 6 tr.ř. a dospěl ke skutkovým závěrům, že obžalovaný dne 31.7.2015 kolem 20:10 hodin řídil mimo obec Frýdlant nad Ostravicí, okr. Frýdek-Místek, po silnici I. třídy č. 56 v km 64,214 ve směru jízdy na Frýdek-Místek motocykl zn. Honda CBR 9002RR, RZ xxx, na čtyřpruhé pozemní komunikaci o dvou jízdních pruzích vyznačených v jeho směru jízdy, v úseku s nejvyšší povolenou rychlostí jízdy 90 km/h, jel v levém jízdním pruhu rychlostí jízdy nejméně 112 km/h, čímž porušil ust. § 4 písm. a), b), § 12 odst. 1, § 18 odst. 3 zák.č. 361/2000 Sb. o silničním provozu, přičemž v důsledku jízdy v nesprávném jízdním pruhu a překročení nejvyšší povolené rychlosti jízdy, kterou ztížil poškozenému Patriku U. možnost rozpoznat rychlost a vyhodnotit vzdálenost jakou má k dispozici pro přechod vozovky, v levém jízdním pruhu pozemní komunikace v jeho směru jízdy čelně narazil do chodce poškozeného Patrika U., nar. xxx, který po předchozím překonání ocelových svodidel aniž by se řádně přesvědčil, že z levé strany ve směru jeho chůze přijíždí motocykl řízený obžalovaným, čímž porušil ust. § 4 písm. a), b), § 54 odst. 2 zák.č. 361/2000 Sb. o silničním provozu, počal přecházet vozovku zprava doleva, při dopravní nehodě poškozený utrpěl zranění spočívající zejména ve zlomenině spodiny lební a roztržení hrudní srdečnice se zakrvácením do dutiny hrudní, v důsledku kterých na místě dopravní nehody zemřel.

Vina obžalovaného je prokazována zejména výpovědí svědka Petra K., závěry znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství specializace forenzní a klinická toxikologie a revizního znaleckého posudku znaleckého ústavu MBL Crash Expert, s.r.o., jako znaleckého ústavu kvalifikovaného pro znaleckou činnost v oboru strojírenství s rozsahem pro strojírenství všeobecné, technický stav motorových vozidel a oboru doprava s oprávněním pro dopravu silniční a městskou (dále jen „revizní posudek“), jakož i provedenými listinnými důkazy, a to zejména protokolem o nehodě, plánkem dopravní nehody, pořízenou fotodokumentací a dalšími provedenými listinnými důkazy.

Krajský soud se ztotožnil se způsobem, jakým okresní soud vyhodnotil obhajobu obžalovaného týkající se předmětu, který se měl nacházet v pravém jízdním pruhu 150-200 metrů před místem střetu s poškozeným a který mu měl zabránit v jízdě v pravém jízdním pruhu, když svědek K. výskyt takového předmětu nepotvrdil a ze závěrů revizního znaleckého posudku je možno vzít za prokázáno, že i v případě výskytu takového předmětu obžalovanému nic nebránilo v tom, aby se zpět vrátil do pravého jízdního pruhu. Rovněž okresní soud správně vyhodnotil obhajobu obžalovaného týkající se rychlosti jízdy motocyklu v době před střetem s poškozeným, kdy této obhajobě obžalovaného neuvěřil, neboť je vyvrácena závěry revizního znaleckého posudku. Krajský soud se ztotožnil se závěrem okresního soudu týkajícím se přesného pohybu chodce – poškozeného bezprostředně před dopravní nehodou. Obhajoba obžalovaného, že poškozený cestu přebíhal mírně šikmo směrem na Frýdek-Místek a v místě střetu těsně před střetem se náhle zastavil nebyla vyvrácena žádným z provedených důkazů v hlavním líčení. Závěry revizního znaleckého posudku připouští technickou přijatelnost takového počínání chodce, byť jako variantu méně pravděpodobnou. Za této situace krajský soud musí v případě pochybností tyto vyhodnotit ve prospěch obžalovaného v souladu se zásadou v pochybnostech ve prospěch obžalovaného a variantu predestřenou obžalovaným je nutno považovat za technicky možnou. Znalec mj. dospěl k závěru, že v okamžiku střetu motocyklista jel rychlostí nejméně 112 km/hod. Za předpokladu, že se chodec-poškozený zastavil, tak motocyklista by do něj narazil i v případě, že by jel rychlostí 90 km/hod. (č.l. 466).

Okresní soud následně dospěl ke správným závěrům o pochybení obžalovaného při řízení motocyklu, které bylo jednou z příčin vzniku dopravní nehody. Krajský soud se však neztotožnil se závěrem okresního soudu, že se jednalo ze strany obžalovaného o prvotní a hlavní příčinu vzniku dopravní nehody. Obžalovaný svým jednáním porušil zájem společnosti na ochraně života a zdraví v souvislosti s dopravním provozem. Po subjektivní stránce se u obžalovaného jednalo o jednání nedbalostní dle § 16 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, tedy o nedbalost vědomou. Obžalovaný vědomě porušil pravidla silničního provozu a bez přiměřených důvodů spoléhal, že nedojde ke vzniku následku a nezachoval patřičnou míru opatrnosti při svém počínání v dopravním provozu. Obžalovaný porušil obecné povinnosti uložené mu v ust. § 4 písm. a), b) zák.č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, když byl povinen se chovat ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život a zdraví nebo majetek jiných osob ani své vlastní a své chování byl povinen přizpůsobit stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, povětrnostním podmínkám, situaci v provozu na pozemních komunikacích, svým schopnostem a svému zdravotnímu stavu. Dále byl povinen řídit se pravidly provozu na pozemních komunikacích. Obžalovaný současně porušil ust. § 12 odst. 1 zák.č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, když mimo obec na pozemní komunikaci o dvou nebo více jízdních pružích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy byl povinen jet v pravém jízdním pruhu. Obžalovaný dále porušil ust. § 18 odst. 3 zák.č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, když jako řidič motorového vozidla smí jet mimo obec rychlostí nejvýše 90 km/hod. Překročením nejvyšší dovolené rychlosti o 22 km/hod. obžalovaný ztížil poškozenému Patriku U. možnost rozpoznat rychlost jím řízeného motocyklu a následně vyhodnotit vzdálenost, jakou měl poškozený k dispozici pro přechod vozovky před příjezdějícím motocyklem obžalovaného. Ze strany obžalovaného se jednalo o porušení důležitých povinností, které se spolupodílely na vzniku protiprávního následku, resp. účinku spočívajícího ve způsobení smrti poškozeného. V porovnání s povinnostmi, které porušil poškozený (jak bude rozvedeno dále), se jedná o povinnosti kvalitativně nižší úrovně, které nebyly prvotní a hlavní příčinou vzniku dopravní nehody, ale pouze se spolupodílely na vzniku protiprávního následku. Míru spoluzavinění obžalovaného na vzniku protiprávního následku s ohledem na shora uvedené krajský soud určil ve výši 40%.

Na rozdíl od soudu I.stupně krajský soud má za to, že ze strany obžalovaného nedošlo k porušení ust. § 18 odst. 1 zák.č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, s tím, že obžalovaný byl povinen přizpůsobit rychlost jízdy tak, aby byl schopen zastavit motocykl na vzdálenost, na kterou má rozhled. Obžalovaný se v době jízdy pohyboval po pozemní komunikaci mimo obec, kde jel rychlostí překračující o nejméně 22 km/hod. maximální dovolenou rychlost, přičemž měl dostatečný rozhled na to, aby i z této rychlosti byl schopen zastavit, když s ohledem na místo, čas a okolnosti nemohl zcela automaticky předvídat pohyb chodce na pozemní komunikaci tohoto typu, zejména za situace, kdy k prvotnímu porušení povinností došlo ze strany chodce-poškozeného, jak bude rozvedeno dále.

Krajský soud na základě provedených důkazů a jejich hodnocení dospěl k závěru, že na vzniku dopravní nehody se spolupodílel zejména poškozený Patrik U.. Okresní soud dospěl ke správnému závěru, že poškozený porušil ust. § 4 písm. a), b) zák.č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, když byl povinen se chovat ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život a zdraví nebo majetek jiných osob ani své vlastní a své chování byl povinen přizpůsobit stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, povětrnostním podmínkám, situaci v provozu na pozemních komunikacích, svým schopnostem a svému zdravotnímu stavu. Dále byl povinen řídit se pravidly provozu na pozemních komunikacích. Rovněž porušil ust. § 54 odst. 2 zák.č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, když mimo přechod pro chodce je dovoleno přecházet vozovku jen kolmo k její ose. Před vstupem na z'vozovku se chodec musí přesvědčit, zda-li může vozovku přejít, aniž by ohrozil sebe i ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Chodec smí přecházet vozovku, jen pokud s ohledem na vzdálenost a rychlost

jízdy příjezdějících vozidel nedonutí jejich řidiče k náhlé změně směru nebo rychlosti jízdy. Porušení povinností uvedených v ust. § 54 odst. 2 zák.č. 361/2000 Sb., o silničním provozu dle krajského soudu bylo **prvotní a hlavní příčinou** vzniku dopravní nehody. Je nutno zdůraznit, že chodec je zcela rozdílným způsobem chráněn na přechodu pro chodce oproti přecházení vozovky mimo přechod pro chodce. Chodci jsou v ust. § 54 odst. 2 zák.č. 361/2000 Sb., o silničním provozu stanoveny jednoznačné povinnosti, kdy může přecházet vozovku, zejména se musí přesvědčit před vstupem do vozovky, zda-li vozovku vůbec může přejít (chodci není umožněno při přecházení vozovky se zastavovat nebo jiným způsobem měnit směr chůze), aniž by ohrozil sebe i ostatní účastníky silničního provozu. Z výkladu ust. § 54 odst. 2 věty třetí zák.č. 361/2000 Sb., o silničním provozu vyplývá závěr, že chodec nesmí přecházet vozovku, pokud s ohledem na vzdálenost a rychlost jízdy příjezdějícího vozidla by donutil jeho řidiče k náhlé změně směru nebo rychlosti jízdy. Chodec tedy musí neustále bedlivě kontrolovat zda-li může vozovku bezpečně přejít, což např. u přecházení přes přechod pro chodce není zákonnou povinností. Je možno uzavřít, že chodec před vstupem na vozovku, resp. jejím přecházením, musí sledovat vozidla pohybující se na vozovce, musí fakticky odhadnout rychlost jejich jízdy a vzdálenost, kterou má před příjezdějícím motorovým vozidlem, aby mohl bezpečně vozovku přejít. Pokud má chodec dostatečný rozhled (což v daném případě poškozený měl), musel si počínat tak, aby rozpoznal rychlost příjezdějícího motocyklu obžalovaného, byť tento jel rychlostí nedovolenou, a musel rovněž odhadnout i vzdálenost, kterou měl před příjezdějícím motocyklem. Chodec nesměl vstoupit do vozovky, pokud se řádně nepřesvědčil o dopravní situaci na vozovce a směru a rychlosti příjezdějících motorových vozidel. Je zřejmé, že poškozený si takovýmto způsobem nepočínal, řádně neodhadl rychlost příjezdějícího motocyklu a vstoupil do vozovky, kde se navíc zastavil, čímž zapříčinil vznik dopravní nehody. I když v důsledku rychlosti jízdy obžalovaného měl ztíženou možnost správně stanovit rychlost motocyklu, tak měl v případě pochybností zůstat stát na krajnici. Krajský soud vyhodnotil jednání poškozeného jako prvotní a hlavní příčinu vzniku dopravní nehody. Ze strany poškozeného se jednalo porušení důležitých povinností, přičemž porušení povinnosti uvedené v § 54 odst. 2 zák.č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, je nutno považovat za porušení povinnosti kvalitativně vyšší úrovně, bez jejíhož porušení by nevznikl protiprávní následek, resp. by ani nezapočal nehodový děj. Míru spoluzavinění poškozeného na vzniku protiprávního následku s ohledem na shora uvedené krajský soud určil ve výši 60%.

Krajský soud na rozdíl od okresního soudu má za to, že poškozený neporušil ust. § 54 odst. 4 zák.č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, dle kterého chodec nesmí překonávat zábradlí nebo jiné zábrany na vozovce. Pokud poškozený překonal svodidla, tak krajský soud dospěl k závěru, že svodidla je nutno považovat za silniční zachytň systémy instalované na krajnici nebo ve středním dělicím pásu pozemní komunikace. Jejich účelem je zadržet a přeměrovat neovládané vozidlo při zajištění bezpečnosti cestujících ve vozidle a jiných uživatelů pozemní komunikace (viz. technické podmínky schválené Ministerstvem dopravy, odborem silniční infrastruktury MD-OSI č.j. 148/10-910-IPK/1 ze dne 19.2.2010). Svodidla sama o sobě nepochybně chodci signalizují, že se při jejich překonání vstupuje do vozovky a je povinen dbát zvýšené opatrnosti při jejím překonávání (viz. § 54 odst. 2 zák.č. 361/2000 Sb., o silničním provozu), ale v žádném případě svodidla chodci nezakazují jejich překonání a přechod vozovky. Svodidla z hlediska pohledu chodce nejsou zábranou. Za zábranu je možno m.j. považovat dle ust. § 66 zák.č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, dopravní zařízení, která jsou dále specifikována v prováděcím právním předpisu. Dle ust. § 15 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 294/2015 Sb., kterou se provádí pravidla provozu na pozemních komunikacích, přílohy č. 10, dopravní zařízení označené jako č. Z 2 – zábrana pro označení uzavírky, je dopravním zařízením používaným zejména k vyznačení úplné uzavírky pozemní komunikace. Ve vstupu na pozemní komunikaci chodcům dále brání zákazová značka č. B 30 – zákaz vstupu chodců dle vyhl. č. 294/2015 Sb., kterou se provádí pravidla provozu na pozemních komunikacích, přílohy č. 3.

Oproti napadenému rozsudku krajský soud upravil a konkretizoval ve výroku rozsudku popis rozhodných skutkových zjištění tak, aby v něm byly obsaženy skutečnosti vyjadřující jednání obž. Petra K. a poškozeného Patrika U., která se podílela na vzniku dopravní nehody. Dále doplnil do skutkové věty zákonná znění ustanovení, která svým jednáním porušil obžalovaný, a to § 4 písm. a), b), § 12 odst. 1, § 18 odst. 3 zák.č. 361/2000 Sb., zákona o silničním provozu, rovněž doplnil zákonná znění ustanovení, která svým jednáním porušil poškozený, a to ust. § 4 písmeno a), b) a § 54 odstavec 2 zák.č. 361/2000 Sb., zákona o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů. S výjimkou shora rozvedených změn oproti rozsudku okresního soudu se krajský soud ztotožnil se skutkovými závěry, které učinil okresní soud na základě provedeného hodnocení důkazů, tyto převzal do svého rozsudku a na tyto také plně odkazuje.

Krajský soud právně kvalifikoval protiprávní jednání obžalovaného jako přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1 trestního zákoníku, když obžalovaný jinému z nedbalosti způsobil smrt. V tomto směru krajský soud dal za pravdu částečně odvolacím námitkám obhajoby co se týče poměru míry spoluzavinění jednotlivých účastníků dopravní nehody na vzniku protiprávního následku. Z tohoto důvodu protiprávní jednání obžalovaného není možno právně kvalifikovat jako přečin usmrcení z nedbalosti dle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku. Nejvyšší soud ČR ve svém rozhodnutí sp.zn. 7Tdo 1145/2011 dospěl k závěru, že bylo-li vedle nedbalostního jednání pachatele přečinu proti životu a zdraví příčinou vzniku protiprávního následku (resp. účinku spočívajícího např. ve způsobení újmy na zdraví jinému nebo smrti) také jednání poškozené osoby, lze tuto okolnost vyjádřit v právní kvalifikaci skutku tím, že se posoudí jen podle základní skutkové podstaty a nikoli podle přísněji trestné kvalifikované skutkové podstaty příslušného přečinu proti životu a zdraví. Rovněž je možno odkázat na další rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 7Tdo 1355/2012, kdy Nejvyšší soud ČR rozhodl obdobným způsobem. S ohledem na citovaná rozhodnutí krajský soud po vyhodnocení uvedeného spoluzavinění poškozeného jednání obžalovaného právně kvalifikoval pouze podle základní skutkové podstaty jako přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1 tr. zákoníku.

Pokud se jedná o odvolací námitky obžalovaného, jak již bylo výše uvedeno krajský soud se s částí těchto odvolacích námitek ztotožnil, kdy došlo k doplnění skutkové věty a vyhodnocení spoluzavinění poškozeného na vzniku dopravní nehody, a to tak, jak je podrobně rozvedeno výše. S další částí odvolacích námitek se krajský soud vypořádal již v rámci hodnocení protiprávního jednání obžalovaného, jak bylo rozvedeno výše. Odvolací námitka obžalovaného, že z provedených důkazů je možno učinit závěr, že chodec-poškozený v době bezprostředně před dopravní nehodou užíval mobilní telefon, ze kterého poslouchal nejspíše hudbu, byla shledána nedůvodnou. Z provedených důkazů takto jednoznačný závěr není možno učinit, když tvrzení svědka Tomáše V. je pouze svědectvím z doslechu, které není podporováno žádnými dalšími provedenými důkazy.

Námitka obžalovaného ohledně zalomení lanka plynu motocyklu byla rovněž shledána nedůvodnou. Krajský soud shodně jako okresní soud považuje vysvětlení podané v revizním znaleckém posudku a při výslechu znalce Ing. Jiřího Gregory (č.l. 466) za technicky přesvědčivé a odpovídající zjištěným a následně policií zadokumentovaným stopám na motocyklu při ohledání místa dopravní nehody. Později po dopravní nehodě nepochybně došlo k manipulaci s poškozeným motocyklem a mohlo dojít k jeho dalšímu poškození.

Krajský soud, shodně jako okresní soud, zamítl návrh na doplnění dokazování vypracováním dalšího revizního znaleckého posudku z oboru doprava, odvětví silniční doprava, když takovéto doplnění považuje za nadbytečné. V průběhu dokazování okresní soud správně

z důvodu rozporů vzniklých ve znaleckých posudcích zpracovaných znalci Ing. Petrem Korčem a RNDr. Miroslavem Skácelem nechal vypracovat revizní znalecký posudek znaleckého ústavu MBL Crash Expert, s.r.o. Po prostudování spisového materiálu krajský soud shodně jako okresní soud dospěl k závěru, že vypracovaný revizní znalecký posudek podrobně zpracovává příčiny vzniku dopravní nehody, možné varianty průběhu dopravní nehody, jakož i možnosti zabránění střetu jednotlivými účastníky dopravní nehody. Posudek vychází z provedených důkazů soudem I.stupně, kterými se podrobně z hlediska technického zabývá, a dle krajského soudu dochází k podrobným, přesvědčivým a technicky správným závěrům tak, jak jsou rozvedeny ve znaleckém posudku, resp. ve výsledku znalce Ing. Jiřího Gregory (č.l. 465-467). Závěry revizního znaleckého posudku nebyly zpochybněny žádnými dalšími provedenými nebo navrženými důkazy, a proto krajský soud vyhodnotil návrh obžalovaného jako nadbytečný a jako takový ho zamítl. Odvolací námitky obžalovaného byly shledány nedůvodnými.

Vzhledem ke změně výroku o vině, krajský soud nově rozhodl i o trestu pro obžalovaného. Okresním soudem byly správně zjištěny k osobě obžalovaného skutečnosti důležité pro rozhodnutí o trestu obžalovaného, jak vyplývají ze str. 10, 11 odůvodnění napadeného rozsudku. Při ukládání trestu krajský soud vycházel z ust. § 38 odst. 1, 2, 3 tr. zákoníku a § 39 odst. 1, 2, 3 tr. zákoníku, kdy přihlédl k povaze a k závažnosti spáchaného trestného činu k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům obžalovaného a k jeho dosavadnímu způsobu života a k možnosti jeho nápravy. Při stanovení druhu a výměry trestu krajský soud neshledal žádnou polehčující ani přitěžující okolnost dle §§ 41, 42 tr. zákoníku. Povaha a závažnost spáchaného trestného činu je určována zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou, záměrem nebo cílem. Konkrétní povahu a závažnost spáchaného trestného činu u obžalované krajský soud vyhodnotil jako vyšší, když obžalovaný porušil zájem společnosti na ochraně lidského života. Trestné činnosti se dopustil ve formě vědomé nedbalosti dle § 16 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. S ohledem na shora uvedené krajský soud dospěl k závěru, že na obžalovaného je možno působit výchovným trestem. Obžalovanému je ukládán trest dle § 143 odst. 1 tr. zákoníku v trestní sazbě do 3 let. Krajský soud považuje za přiměřený trest odnětí svobody ve výměře 6 měsíců, tj. v první čtvrtině zákonné trestní sazby. V souladu s ust. §§ 81 odst. 1, 82 odst. 1 tr. zákoníku výkon tohoto trestu odnětí svobody podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání 1 roku a 4 měsíců, tedy na kratší zkušební dobu. Obžalovanému byl uložen podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 1 roku v trestní sazbě od 1 do 10 let, tedy na spodní hranici zákonné trestní sazby, neboť trestné činnosti se dopustil v souvislosti s řízením motorových vozidel, tj. na úseku silniční dopravy, kdy i přes spoluzavinění poškozeného má za to, že s ohledem na trvalý a neodčinitelný následek, který obžalovaný svým jednáním způsobil, je namístě uložení tohoto druhu trestu. Shora uvedený trest se jeví být adekvátním jak s ohledem na konkrétní povahu a závažnost trestného činu, pro který je obžalovaný odsuzován, tak s ohledem na jeho osobu, možnost jeho nápravy a v neposlední řadě by tresty měly splnit svůj účel jak z hlediska individuální, tak generální prevence kriminality. Obžalovaný se upozorňuje, že během zkušební doby je povinen vést řádný život, nesmí se dopustit žádného protiprávního jednání, jinak se vystavuje nebezpečí, že by musel vykonat trest odnětí svobody ve věznici příslušného typu.

Krajský soud přezkoumal rovněž výrok o náhradě škody z napadeného rozsudku na základě odvolání obžalovaného a pozůstalých - poškozených Milana U., nar. xxx, Madleny U., nar. xxx, Marka U., nar. xxx, Naděždy U., nar. xxx, a Ireny O., nar. xxx.

Pokud poškození část podaného odvolání zaměřili i proti výroku o vině, tak krajský soud v tomto rozsahu o odvolání poškozených nerozhodoval, neboť poškození jsou oprávněni podat odvolání pouze pro nesprávnost výroku o náhradě škody, když proti výroku o vině a trestu mohou podat odvolání oprávněné osoby, tj. státní zástupce, obžalovaný, jakož i osoby uvedené v § 247 odst. 2 tr.ř., nikoliv poškození.

V souvislosti s rozhodováním o uplatněných nárocích na náhradu majetkové škody a nemajetkové újmy v penězích poškozených krajský soud již opakovaně rozhodoval např. ve věcech sp.zn. 6To 370/2014, 6To 404/2015, kdy se podrobně zabýval podmínkami, za kterých je možno pozůstalým přiznat nemajetkovou újmu v souladu s ust. § 2959 o.z. (rovněž možno odkázat na rozhodnutí NS ČR sp.zn. 4Tdo 1402/2015 ze dne 12.4.2016), na která krajský soud v podrobnostech odkazuje a z jejichž závěrů při svém rozhodování vycházel. Při rozhodování o uplatněných nárocích na náhradu majetkové škody a nemajetkové újmy v penězích krajský soud vždy zohlednil stanovenou míru spoluzavinění poškozeného na vzniku protiprávního následku ve výši 60%, kdy poškozeným přiznal nároky pouze ve výši 40%.

Při rozhodování o majetkové škodě a nemajetkové újmě v penězích okresní soud pochybil, když použil jinou míru spoluzavinění na vzniku škodlivého následku ze strany chodce – zemřelého Patrika U. Rovněž bylo shledáno pochybení v důvodech, které okresní soud uvedl, proč podle § 229 odst. 1 tr.ř. byl poškozený Marek U. odkázán se svým nárokem na majetkovou škodu na řízení ve věcech občanskoprávních. Napadený rozsudek byl ve výroku o náhradě škody zrušen rovněž i z podnětu odvolání poškozených Naděždy U. a Ireny O. (babiček zemřelého), když krajský soud oproti rozhodnutí okresního soudu i přes změnu spoluzavinění na vzniku dopravní nehody, resp. škodlivého následku, přiznal těmto poškozeným na náhradě nemajetkové újmy v penězích více, než kolik přiznal okresní soud, když vycházel z vyšší základní částky, kterou pozůstalým poškozeným - babičkám přiznává.

Poškozená Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR se připojila s nárokem na náhradu majetkové škody s částkou 1.893,- Kč za poskytnutou zdravotní péči (č.l. 219-220). S nárokem na náhradu majetkové škody se připojila řádně a včas, tento doložila listinnými důkazy, přičemž škoda vznikla v přímé příčinné souvislosti s protiprávním jednáním obžalovaného. S ohledem na shora uvedené a stanovení míry spoluzavinění poškozeného na vzniku protiprávního následku ve výši 60%, krajský soud nově rozhodl o náhradě majetkové škody tak, že dle § 228 odst. 1 tr.ř. je obžalovaný povinen nahradit majetkovou škodu Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra ČR ve výši 757,- Kč.

Poškozený Milan U. se připojil s nárokem na náhradu majetkové škody s částkou 95.656,- Kč za náklady pohřbu. S nárokem na náhradu majetkové škody se připojil řádně a včas, doložil jej listinnými důkazy, přičemž škoda vznikla v přímé příčinné souvislosti s protiprávním jednáním obžalovaného. Krajský soud shodně jako okresní soud se ztotožnil s uplatněnými nároky za tisk smutečního oznámení (218,- Kč), pronájem hrobového místa (1.800,- Kč), vykopání hrobu (6.000,- Kč), smuteční věnec (2.480,- Kč) a pohřební služby (11.158,- Kč), tj. celkem 21.656,- Kč, které byly prokázány předloženými listinnými důkazy. Krajský soud se neztotožnil pouze s výší uplatněné částky ve výši 74.000,- Kč za zhotovení dvojitého žulového náhrobku s montáží, když takto uplatněnou částku, byť je doložena fakturou, považuje za nepřiměřeně vysokou. Ze samotné faktury vyplývá, že se jedná o dvojitý náhrobek, který byl vyhotoven nejen pro zesnulého Patrika U., ale i pro další osoby (č.l. 254). Dle § 2961 o.z. škůdce nahradí tomu, kdo je vynaložil, přiměřené náklady spojené s pohřbem v rozsahu, v jakém nebyly uhrazeny veřejnou dávkou podle jiného právního předpisu. Přitom přihlédne ke zvyklostem i okolnostem jednotlivého případu. Občanský zákoník nestanoví konkrétní částku, která má být přiznána na nákladech pohřbu. Je ponecháno na úvaze soudu, aby rozhodl, jaké jsou přiměřené náklady spojené s pohřbem. Krajský soud za přiměřené

náklady nepovažuje hodnotu zhotoveného dvojitého žulového náhrobku s montáží v částce 74.000,- Kč. Při svém rozhodování vycházel z běžných cen na trhu zjištěných z veřejných internetových stránek poskytovatelů obdobných služeb, přičemž podpůrně použil ust. § 271g odst. 2 zákoníku práce v posledním znění, a dospěl k závěru, že cena za zhotovení běžného náhrobku s montáží pro 1 osobu činí 20.000,- Kč. Celkem tedy náklady pohřbu činily 41.656,- Kč, když tuto částku snížil o 60%, což představuje míru spoluzavinění poškozeného na vzniku protiprávního následku. Podle § 228 odst. 1 tr.ř. zavázal obžalovaného zaplatit náhradu majetkové škody poškozenému Milanu U. ve výši 16.662,- Kč.

Podle § 229 odst. 2 tr.ř. byli poškození Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR a Milan U. odkázáni se zbytky svých nároku na náhradu majetkové škody na řízení ve věcech občanskoprávních, když jimi uplatněný nárok v plné výši nebyl prokázán provedeným dokazováním.

Poškozený Marek U. se připojil s nárokem na náhradu majetkové škody s částkou 209.583,- Kč za tzv. ušlý zisk. S nárokem na náhradu majetkové škody se připojil řádně a včas, doložil jej listinnými důkazy, přičemž škoda měla vzniknout v přímé příčinné souvislosti s protiprávním jednáním obžalovaného. Krajský soud na rozdíl od okresního soudu má za to, že poškozený Marek U. mohl uplatnit v trestním řízení nárok dle § 2952 o.z., dle kterého se hradí skutečná škoda a to, co poškozenému ušlo (ušlý zisk). Takovýto nárok je však nutno řádně prokázat provedeným dokazováním, přičemž krajský soud má za to, že nárok poškozeného Marka U. provedenými důkazy prokázán nebyl. Jedná se pouze o tvrzení poškozeného Marka U., že byl zaměstnán u spol. Twenty Four Seven Recruitment Services Limited se sídlem Ash Road South, Wrexham Industrial Estate, LL13, 9UG, Velká Británie, když svůj zaměstnanecký poměr ve vztahu k této společnosti neprokázal žádným důkazem. Z výpisu z účtu (č.l. 260-261) s výjimkou plateb v nepravděpodobné výši není možno prokázat kým a z jakého důvodu byly na účet poškozeného Marka U. poskytovány zaúčtované platby. Dle krajského soudu poškozený Marek U. žádným způsobem neprokázal, že v důsledku úmrtí poškozeného Patrika U. již nebyl schopen dále vykonávat své zaměstnání. Poškozený Marek U. tedy neprokázal oprávněnost svého nároku, když neunesl důkazní břemeno, které v tomto případě nenáleží soudu ani jiným stranám trestního řízení. Krajský soud proto v souladu s ust. § 229 odst. 1 tr.ř. odkázal poškozeného Marka U. s jeho nárokem na náhradu majetkové škody na řízení ve věcech občanskoprávních, když pro rozhodnutí o povinnosti k náhradě majetkové škody by bylo třeba provádět další dokazování, jež by podstatně protáhlo trestní řízení.

Poškození Milan U., Madlena U., Marek U., Naděžda U. a Irena O. se připojili řádně a včas se svými nároky na nemajetkovou újmu. Poškození prokázali nepatrně vyšší kvalitu a intenzitu vztahu k zemřelému, než je možno zkonstatovat z hlediska běžného soužití mezi rodinnými příslušníky z hlediska jejich příbuzenských nebo partnerských vztahů k zemřelému, jak vyplývají z ust. § 2959 resp. § 22 o.z. Za důležitá kritéria pro určení výše náhrady na straně pozůstalých krajský soud považuje intenzitu vztahu se zemřelým, věk zemřelého a pozůstalých, případnou existenční a hmotnou závislost na zemřelém, zda-li žili ve společné domácnosti, případně byla-li poskytnuta jiná satisfakce apod. Rovněž je nutno přihlídnout ke kritériím odvozeným od osoby škůdce, a to zejména k jeho postoji, dopadu události do jeho duševní sféry, majetkovým poměrům škůdce, míře jeho zavinění, resp. spoluzavinění na smrti poškozeného a v daném případě také i k trvalým následkům, které sám utrpěl. V úvahu je nutno vzít i okolnosti vyjmenované v § 2957 o.z., neboť se jedná o obecné zásady pro stanovení výše náhrady za nemajetkovou újmu. Krajský soud by vyhodnotil vztah mezi pozůstalým a zemřelým jako výrazně vyšší kvality, pokud by ze strany zemřelého byli poškození na něj odkázáni výchovou, příp. závislí ekonomicky, což v daném případě

prokázáno nebylo. Krajský soud konstatuje, že učiněný návrh na přiznání nemajetkové újmy v penězích dle § 2959 o.z. za situace, kdy nebyly zjištěny žádné negativní skutečnosti týkající se vztahu poškozeného zemřelého k jeho rodinným příslušníkům, které by mohly mít vliv na snížení či dokonce i nepřiznání nemajetkové újmy v penězích, postačuje k rozhodnutí o přiznání nemajetkové újmy v penězích dle § 2959 o.z.

Nejvyšší soud ČR ve svém rozhodnutí sp.zn. 4Tdo 1402/2015 ze dne 12.4.2016, stanovil obecné postupy, dle kterých je možno stanovit výši nemajetkové újmy v penězích dle § 2959 o.z. V obdobných případech rozhodoval rovněž i Krajský soud v Ostravě, mj. rozhodnutím ze dne 2.12.2014 sp.zn. 6To 370/2014. Krajský soud po vyhodnocení příbuzenských vztahů pozůstalých k zemřelému a kritérií uvedených v rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 2.12.2014 sp.zn. 6To 370/2014 a Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 4Tdo 1402/2015 ze dne 12.4.2016, dospěl k závěru, že podle zásad slušnosti je možno stanovit částku u pozůstalých manželů, event. partnerů, rodičů a dětí, jako dvacetinásobek částky 25.000,- Kč, tj. 500.000,- Kč. U jiných osob blízkých dle § 22 o.z., a to u pozůstalých sourozenců a vnuků čtrnáctinásobek částky 25.000,- Kč, tj. 350.000,- Kč, u snach a zeťů a dalších osob blízkých čtyřnásobek částky 25.000,- Kč, tj. 100.000,- Kč. Krajský soud přitom zdůrazňuje, že se nejedná o částky neměnné, ale je možno je modifikovat s ohledem na kritéria vyjmenovaná v rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 2.12.2014 sp.zn. 6To 370/2014, a zejména v rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 4Tdo 1402/2015 ze dne 12.4.2016.

S ohledem na shora uvedené a stanovení míry spoluzavinění poškozeného na vzniku protiprávního následku ve výši 60%, krajský soud nově rozhodl o náhradě škody tak, že dle § 228 odst. 1 tr.ř. je obžalovaný povinen nahradit nemajetkovou újmu v penězích ve výši snížené o 60 % ze shora uvedených základů poškozeným:

- Milanu U., nar. xxx, bytem xxx, částku 200.000,- Kč,
- Madleně U., nar. xxx, bytem xxx, částku 200.000,- Kč,
- Markovi U., nar. xxx, bytem xxx, částku 140.000,- Kč,
- Naděždě U., nar. xxx, bytem xxx, částku 140.000,- Kč,
- Ireně O., nar. xxx bytem xxx, částku 140.000,- Kč.

Pokud poškození Milan U., Madlena U., Marek U., Naděžda U. a Irena O. požadovali na náhradě nemajetkové újmy v penězích více, než bylo prokázáno dokazováním, byli podle § 229 odst. 2 tr.ř. se zbytky svých nároků na náhradu majetkové škody a nemajetkové újmy odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních.

Krajský soud vyhodnotil odvolací námitky poškozených Milana U., Madleny U. a Marka U. s ohledem na shora uvedené skutečnosti jako nedůvodné. Krajský soud se neztotožnil s argumentací obsaženou v odvolání poškozených, dle kterých není namístě v takovýchto případech aplikovat rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 4Tdo 1402/2015 ze dne 12.4.2016, když dle jejich názoru je v rozporu s rozhodnutím Ústavního soudu ČR sp.zn. I.ÚS 2844/14 ze dne 22.12.2015. Krajský soud má za to, že v žádném případě rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 4Tdo 1402/2015, jakož i rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě sp.zn. 6To 370/2014 nejsou v rozporu s citovaným rozhodnutím Ústavního soudu ČR, neboť při stanovení výše nemajetkové újmy v penězích se zabývají shodnými kritérii, jaká ve svém rozhodnutí uvádí Ústavní soud ČR. Krajský soud při stanovení výše nemajetkové újmy v penězích respektoval rozhodnutí Ústavního soudu ČR, kdy se zabýval jednotlivými kritérii v něm uvedenými a dospěl ke shora uvedenému závěru. Výši peněžité částky za nemajetkovou újmu je nutno stanovit i s ohledem na ekonomické realie v ČR.

Odvolání poškozených Milana U., Madleny U. a Marka U. proto podle § 256 tr.ř. jako nedůvodné zamítl.

S ohledem na výše uvedené bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku rozsudku krajského soudu.

P o u č e n í :

I. Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

II. Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání, které lze podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím soudu I. stupně.

Dovolání mohou podat:

- a) nejvyšší státní zástupce ve prospěch i v neprospěch obžalovaného
- b) obžalovaný pro nesprávnost výroku rozhodnutí senátu, který se ho bezprostředně dotýká.

Obžalovaný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obžalovaného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno.

Příslušný k rozhodnutí o podaném dovolání je Nejvyšší soud České republiky v Brně.

V dovolání musí být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a)-l) nebo § 265b odst. 2 tr.ř., o které se dovolání opírá.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Ostravě dne 21. dubna 2017

JUDr. Milan Ihnát, v. r.
předseda senátu

vyhotovil:
Mgr. Petr Tajdus

Za správnost vyhotovení :
Marie Bočková